

Colofon:

Dit jaarverslag is een uitgave van:
Directie Cultuur Aruba
L.G. Smith Blvd. 134 (Horizonte Building)
Oranjestad, Aruba
Tel: (297) 582-2185
Fax: (297) 583-5034
E-mail: info@cultura.aw

Voorwoord

Geachte lezer, hierbij presenteert ondergetekende u het Jaarverslag van de Directie Cultuur Aruba (DCA), 2018.

Het Jaarverslag heeft een relevante rol in het bewijzen van het bestaansrecht van de DCA. In dit verslag wordt aangegeven wat er gedaan is om het integraal cultuurbeleid op Aruba 'handen en voeten' te geven. Hiermee wordt het bestaansrecht van de DCA gewaarborgd.

Het jaar 2018 is een zeer relevant jaar geweest voor de culturele wereld op Aruba. De DCA heeft haar 40- jarige jubileum gevierd, dit tezamen met de Cas di Cultura Aruba, onze Nationale Theater aangestuurd door de Stichting Schouwburg Aruba (SSA), die haar 60 jarige bestaan vierde. Een groot evenement genaamd: "C100 " is georganiseerd, met een Conferentie dag en een Gala-avond. In het conferentiedeel hebben ondernemers op cultuur en kunstgebied hun succesverhaal verteld: hiermee is een nieuwe injectie gegeven aan de zogenaamde 'orange economy'. Dit was een groot succes! Hiermee is 'cultuur' wederom op het hoogste echelon op de ladder geëtaleerd. De Gala-avond, was zeer succesvol en uitverkocht -de middelen zijn bestemd voor de renovatie van onze Nationale Theater- met de presentatie van vele lokale topartiesten.

Voorts is een groot scala van succesvolle en belangrijke projecten georganiseerd op cultuur educatief en onderzoek en documentatiegebied, die hierin terug te vinden zijn.

Verder was de viering van de 'Arte di Palabra' haar tiende editie een grootse viering en vierde wij de organisatie van de 'ABC finale' voor het eerst op Aruba. Al dit in het kader van de 40 jarige viering van de DCA. Volledigheidshalve blijven wij projecteren op een beleidsdirectie 2.0 met alle nodige instrumentaria en personeelsleden.

Een woord van dank gaat uit naar alle collega's die hebben bijgedragen aan het verschaffen van informatie voor het samenstellen van dit Jaarverslag en een speciale dank aan de Afdeling Beleid van de DCA. Tevens een woord van dank aan de Minister belast met Cultuur voor het ondersteunen van alle culturele projecten en activiteiten.

Veel lees plezier!

Drs. Siegfried E. Dumfries

Directeur Directie Cultuur Aruba

Inhoud

Voorwoord

Inleiding	1
1. Interne organisatie	2
1.1 Personeelsbestand	2
1.2 Ziekteverzuim	2
1.3 Professionalisering	3
2. C100	4
2.1 Congreso Arte di Tarima	5
2.2 Concierto di Gala	5
2.3 Viering DCA 40ste jubileum	6
3. Projecten en activiteiten van de afdelingen	7
3.1 Afdeling Beleid	7
3.1.1 Werkzaamheden afdeling Beleid	7
Subsidieproces	7
Jaarverslag DCA	8
3.2 Afdeling Onderzoek en Documentatie	8
3.2.1 Werkzaamheden afdeling Onderzoek en Documentatie	8
Biografie van de Arubaanse Muzikanten	8
Buki Conmemorativo	9
Reliëf 'Don Vale'	10
Platform voor het optreden van Arubaanse artiesten in hotels	10
Ondersteuning algemeen	10
3.3 Afdeling Implementatie (Projectcoördinatie)	11
3.3.1 Werkzaamheden afdeling Implementatie	11
'Arte di Palabra'	11
'Arte di Palabra ABC' 2018	13
'Gang di Arte'	15
'Gang di Arte' Aruba 2018	15
'Fiesta di San Juan, Dera Gay'	16
Voorstellingen 'Fiesta di San Juan, Dera Gay 2018	17
3.4 Afdeling Algemene en Financiële Zaken	18
3.4.1 Werkzaamheden afdeling Financiële Zaken	18
'Seyo Nacional pa Artesania di Aruba'	19
Begroting DCA	19
Comision Celebracion Dianan Nacional (CCDN)	20
Landssubsidies	20
4. Vooruitblikken voor 2019	21
Bijlage	23
Nationale feestdagen en traditionele vieringen	25

Inleiding

De DCA is een directie binnen de Arubaanse overheid en stelt zich ten doel het bevorderen van de culturele ontwikkelingen op Aruba en het adviseren van de overheid met vraagstukken op het gebied van cultuur, m.a.w. zij is belast met het voorbereiden, ontwikkelen en uitvoeren van het integraal cultuurbeleid.

Dit jaarverslag gaat in op de uitvoering van het beleid en de resultaten die de DCA in 2018 heeft bereikt, met als doel, de gebeurtenissen (activiteiten/ projecten/ festiviteiten), personeelszaken en de vooruitblikken voor het komende jaar bij de DCA te omschrijven.

Zowel het regeerprogramma 'Binden, Bouwen en Bestendigen' (2013-2017) en 'Hunto pa Aruba' (2017-2021), liggen ten grondslag aan het huidige integraal cultuurbeleid van de DCA. Het vorenstaande is grotendeels verwerkt in de kadernota cultuur 'Prioriteiten Integraal Cultuurbeleid' (augustus 2014), welke het resultaat is van diverse consultatierondes en de 'Cumbre Nacional di Cultura' die in 2014 zijn gehouden. Hieruit zijn twaalf (12) beleidsprioriteiten vastgesteld:

1. Kunst- en Cultuureducatie;
2. Documentatie en Digitaliseren van Cultureel Erfgoed;
3. Culturele Jaarkalender;
4. Financiën en Cultureel Ondernemerschap;
5. Cultuurbeschouwing in het Cultuurbeleid;
6. Samenwerking met het veld;
7. Professionalisme;
8. Waarde en Erkenning van Kunst en Cultuur Vergroten;
9. Jonge Arubaanse Kunstenaars;
10. Kunst- en Cultuurtoerisme;
11. Wet- en Regelgeving;
12. Publieke Media.

In afstemming met de minister van Cultuur wordt aan de volgende vier beleidsprioriteiten gewerkt:

1. Kunst- en Cultuureducatie;
2. Documentatie en Digitaliseren van Cultureel Erfgoed;
3. Culturele Jaarkalender;
4. Financiën en Cultureel Ondernemerschap.

Desalniettemin dient opgemerkt te worden dat alle 12 beleidsprioriteiten deel uitmaken van de beleidstukken van de stichtingen die onder di DCA ressorteren, alsook die van sommige partners van de DCA en de niet gouvernementele organisaties (NGO's).

Voorts is het bieden van kunstervaringen en culturele ontplooiing op velerlei niveau aan de lokale samenleving en onze bezoekers een merkwaardig doel.

In het hiernavolgende jaarverslag wordt verder inhoudelijk op de gebeurtenissen en personeelszaken van 2018 bij de DCA ingegaan.

In hoofdstuk een (1) wordt ingegaan op de interne organisatie, waarin een beeld wordt gegeven van het personeelsbestand, het ziekteverzuim en de deskundigheidsbevordering. In hoofdstuk twee (2) zal aandacht worden besteed aan het project C100 waar 'Cas di Cultura' haar 60ste jubileum en de DCA haar 40ste jubileum samen hadden gevierd. In Hoofdstuk drie (3) worden alle projecten en activiteiten van de afdelingen beschreven, zoals 'Arte di Palabra', 'Gang di Arte', Biografieën van muzikanten, Kunst- en Cultuureducatie, waarna het verslag in hoofdstuk vier (4) wordt afgesloten met de vooruitblikken voor 2019.

1. Interne organisatie

Dit hoofdstuk gaat in op het personeelsbestand welk inhoud het aantal functionarissen dat te werk is gesteld bij de DCA gedurende het jaar 2018. Het ziekteverzuim geeft aan het aantal ziekte dagen, het verzuimduur e.d. van het personeel gedurende het jaar 2018. Als laatste wordt in dit hoofdstuk de professionalisering van het personeel behandeld zoals het bijwonen van seminars en cursussen gedurende het jaar 2018.

1.1 Personeelsbestand

Het personeelsbestand van de DCA zal, conform het Formatieboek Land Aruba (2007), voor het jaar 2018 uit 31 functionarissen moeten bestaan. Aan het einde van het jaar 2018 zijn er twee functionarissen overgeplaatst bij de DCA. Het personeelsbestand van de DCA bestaat uit 31 functionarissen in het jaar 2018, zoals aangegeven in Tabel 1.

Personeelsleden	2018
Ambtenaar	24
VUT	-
Eervol ontslag	-
Terbeschikking*	5
Contractant	1
Parlementair	1
Totaal	31

Tabel 1 Personeelsbestand DCA 2018

* In totaal zijn vijf ambtenaren van de DCA ter beschikking gesteld onder andere zijn er twee ambtenaren van de DCA sinds 2011 ter beschikking gesteld bij het Museo Historico Arubano, welk onder de 'Fundacion Museo Arubano' ressorteert. Voorts zijn er drie ambtenaren ter beschikking gesteld bij diverse ministeries zoals het ministerie van Cultuur, Onderwijs en Infrastructuur.

1.2 Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim voor het jaar 2018 wordt uitgedrukt in vier verzuimindices, conform de verzuimrapportage 'Dossier Manager' in het Web portaal, zoals aangegeven in onderstaande Tabel 2.

De verzuimduur (VD) is het aantal verzuimdagen van alle personeelsleden bij elkaar opgeteld in een periode. De VGP is het aantal verzuimgevallen in een periode. Gemiddelde duur (GD) is het aantal verzuimdagen van verzuimgevallen in een periode gedeeld door het aantal verzuimgevallen in een periode. Ziekte verzuimpercentage (ZVP) is het aantal verzuimdagen in een periode gedeeld door de gemiddelde personeelssterkte keer het aantal dagen in een periode.

Verzuimindices	2016	2017	2018
VD	362,4	1121	676.74
VGP	109	241	203
GD	3,32	4.65	3.33
ZVP	7,45%	9.04%	6.60%

Tabel 2 Verzuimindices DCA (Bron: SVB-Web portaal)

1.3 Professionalisering

De Directie is in het proces een Professionaliseringstraject uit te voeren. Dit Professionaliseringstraject is in het jaar 2016 begonnen om verdere professionalisering van de personeelsleden in te zetten, zodat de werkzaamheden optimaal en naar persoonlijke kwaliteiten en capaciteiten kunnen worden uitgevoerd. Nadat er verschillende gesprekken met de stafleden en afdelingshoofden werden gevoerd, is een opleidingsplan opgesteld, waarin de verschillende opleidingen en/ of cursussen per personeelslid zijn vastgesteld. Sindsdien is getracht om de benodigde financiële middelen op de begroting vrij te maken, zodat de opleidingen en/of cursussen gevolgd kunnen worden maar tevergeefs.

De lessen van Papiamento hebben als doel, het bevorderen van de sociale en communicatieve vaardigheden; lezen, schrijven en spreken in het Papiamento van de betrokkenen.

De UNA seminar/workshop had als doelstelling het bevorderen van de journalistieke vaardigheden en publieke relaties.

De kosten van de opleidingen en/of cursussen in 2018 zijn in Tabel 3 weergegeven.

Opleidingen en Cursusgeld	AWG
Papiamento*	560
UNA	400.00
Defiant Concepts Photoshop Course	5.724
Totaal	6.634.00

Tabel 3 Begroting Opleiding en Cursusgeld 2

2. C100; 100 jaar culturele dienst op Aruba

Met de jaren heen is er een nauwere samenwerking ontstaan tussen 'Cas di Cultura' en de DCA. 'Cas di Cultura' en de DCA waarderen elkaar als partners in de culturele en kunstzinnige sector. Derhalve ondersteunen ze mekaar zoveel mogelijk. 'Cas di Cultura' maakt deel uit van het integraal cultuurbeleid dat de DCA voorschrijft en monitort, terwijl de DCA ook haar deel van uitvoering heeft naast haar beleidsmatige onderzoek en documentatie taken. Vanuit een pragmatische basis van dagelijkse ervaringen en artistiek-cultureel beleid komen deze twee partners elkaar meerdere malen tegen in overleg met betrekking tot kunst en cultuur voor en op Aruba. Om deze reden hebben 'Cas di Cultura' en de DCA besloten om met elkaar te verenigen door middel van de jubilea om bepaalde groepen te bereiken, een gemeenschappelijk doel dat beide organisaties hebben.

Zowel 'Cas di Cultura' en de DCA hebben als doel kunst- en cultuureducatie in de breedste zin des woord op Aruba. Naar aanleiding hiervan is C100 ontstaan. C100 staat voor Cultura 100. Het is een project van 'Cas di Cultura' en de DCA om het 60ste jubileum van 'Cas di Cultura' en het 40ste jubileum van de DCA samen, 100 jaar culturele dienst op Aruba, te vieren. In het kader van C100 hadden 'Cas di Cultura' en de DCA besloten om een congres te organiseren omvattende het nut van kunst in verschillende sectoren van de Arubaanse gemeenschap, onder andere economie 'cultural entrepreneurship' en andere aspecten zoals kennis op gebieden zoals het sociaal, emotioneel en creativiteit gebied. 'Cas di Cultura' en de DCA hebben ook besloten om een galaconcert te organiseren. 'Cas di Cultura' en de DCA hebben het doel gehad dat de aanwezigen naar huis zouden terugkeren met een zin van connectie met elkaar, iets dat vaak ontbreekt in het culturele veld. Het idee hierachter is om de mensen te stimuleren tot het participeren aan de culture gemeenschap.

Op 12 oktober 2018 vond de 'Congreso Arte di Tarima' plaats en op 13 oktober 2018 vond de 'Concierto di Gala' plaats. Beide evenementen werden te 'Cas di Cultura' gehouden. In een overeenkomst gedateerd 16 augustus 2018 tussen de DCA en de Stichting Schouwburg Aruba werd de samenwerking gedefinieerd met betrekking tot de organisatie van beide evenementen.

Afspraken die gemaakt werden omtrent de evenementen waren onder ander:

- Media;
- Public relations;
- Logistiek;
- Simpele videoregistratie van beide evenementen met voldoende kwaliteit voor uitzending naderhand op TV en social media;
- Video interview 'inserts' voor het congres;
- Coaching van sprekers voor goede vlotte presentatie en 'delivery';
- Gastheren en -dames;
- Backstage productie;
- Artistieke leiding van het galaconcert en viering na het concert;
- Beslissingen omtrent de organisatie van de evenementen;
- Kaartverkoop;
- (Financiële) Bijdrage van beide organisaties.

Ook hebben 'Cas di Cultura', dat het project Manic Monday Talent Show organiseert, en de DCA, dat het project Gang di Arte organiseert, afgesproken om deze twee projecten samen te voegen ter gelegenheid van het jubileum jaar.

2.1 'Congreso Arte di Tarima'

'Congreso Arte di Tarima' kon gezien worden als een hulpmiddel om het belang van "Arte di Tarima" te onderstrepen. Hiermede kunnen professionals de kans krijgen om hun beste werkwijzen te delen en het hebben over alle andere voordelen van 'Arte di Tarima' bij verschillende beroepsgroepen. Het is een gelegenheid waar beroepsgroepen in het culturele veld elkaar tegenkomen in een positieve sfeer.

Voor het 'Congreso Arte di Tarima' werden kaartjes verkocht. Het congres was bedoeld voor iedereen die geïnteresseerd is in kunst en cultuur zowel passief als actief, docenten, amateurs, professionals etc.

'Congreso Arte di Tarima' vond overdag plaats van 9 uur 's ochtends tot 4 uur 's middags. Het congres telde met elf (11) sprekers, professionals in verschillende branche van kunst, van management, docenten tot en met artiesten, zowel lokaal als internationaal.

'Congreso Arte di Tarima' had onder andere als sprekers:

- Imara Thomas (NL/AUA);
- Clayde Menso (NL);
- Segni Bernadina (CUR/BON);
- Albert Arens (SUR);
- Belinda Boyd (USA);
- Minister Xiomara Ruiz-Maduro (AUA);
- Joan Danies (AUA);
- Alice van Romondt (AUA);
- Tito Bolivar (AUA);
- Michael Lampe (AUA);
- Vicky Arens (AUA).

2.2. Concierto di Gala

De focus van 'Concierto di Gala' lag bij het uitvoeren van overheersende muziek, niet exclusief klassieke muziek maar ook snaarinstrumenten, zang en koorzang.

Aan de 'Concierto di Gala' hebben rond vijfenveertig (45) artiesten en musici deelgenomen. Het concert eindigde met het optreden van mevrouw Imara Thomas, sopraanzangeres werkzaam bij Opera Im Rheims te Dusseldorf.

Voor het 'Concierto di Gala' werden ook kaartjes verkocht. Het concert begon op 8 uur 's avonds. Ná het concert vond er een 'garden party' plaats.

2.3 Viering DCA 40ste jubileum

De DCA heeft haar 40ste jubileum op 5 oktober 2018 gevierd. Het begon om 10 uur 's morgens met een heilige mis te 'Misa Fatima Dakota'. Van 8 uur 's avonds tot 12 uur in de ochtend volgde er een 'Diner Dansant' te Indian Rock Garden. Tijdens dit evenement gaf de Directeur DCA, de heer Drs. Siegfried Dumfries een toespraak in het kader van de 40ste jubileum van de DCA. Tevens werden geschenken gegeven aan personeelsleden die hun ambtsjubileum vierden.

Andere projecten die extra aandacht hebben gekregen in het kader van 40ste jubileum van de DCA

- In 2018 werd de 10de editie van het project Arte di Palabra op Aruba gevierd en het 40ste jubileum van de DCA. Naar aanleiding hiervan werd gekozen om de finale van de wedstrijd van Arte di Palabra Aruba Bonaire Curaçao-2018 op Aruba te vieren.
- Op verzoek van de kleuter- en basisscholen van Aruba en in het kader van het 40ste jubileum van de DCA werd in de maand juni van 2018 twee (2) weken uitgetrokken voor het schoolproject 'Fiesta di San Juan, Dera Gay' om voorstellingen voor deze scholen te organiseren. Deze voorstellingen vonden te 'Cas di Cultura' plaats. Totaal hebben 6.991 leerlingen deelgenomen aan de voorstellingen.

De projecten 'Arte di Palabra', 'Fiesta di San Juan, Dera Gay' en 'Gang di Arte' zullen nader besproken worden in onderdeel 3.3.1

3. Projecten en activiteiten van de afdelingen

In dit hoofdstuk worden de werkzaamheden, projecten en/of activiteiten in 2018 van de afdelingen beschreven. Sommige projecten en/of activiteiten zijn in samenwerking met de gouvernementele organisaties (GO's), de niet gouvernementele organisaties (NGO's) en andere stakeholders en partners op het culturele veld, uitgevoerd.

De DCA onderscheidt de volgende afdelingen: de Directie en de ondersteunende staf, de afdeling Beleid, de afdeling Onderzoek en Documentatie, de afdeling Implementatie (Projectcoördinatie) en de afdeling Algemene en Financiële Zaken. Enkele werknemers van de DCA zijn ook leden van de commissie nationale feestdagen: 'Comision Celebracion Dianan Nacional' (CCDN), die de vieringen 'Dia di Betico', 'Himno y Bandera', Koningsdag organiseert en de activiteiten 'Dera Gay', Sinterklaas en 'Dande' ondersteunt.

3.1 Afdeling Beleid

De afdeling Beleid is in het algemeen belast met de kerntaken: het zorgdragen van de beleidsvoorbereiding, beleidsontwikkeling, beleidsevaluatie en advies, welke inhoudt, een bijdrage leveren aan de ontwikkelingen van de directie en binnen de afdeling zelf; het zorgdragen van het interne controlebeleid, het zorgdragen van de realisatie van bedrijfsprocessen en analyse maken van enkele wet- en regelgevingen. Voorts treden de beleidsmedewerkers op als deskundige in de ontwikkelingsprocessen, door te adviseren en deel te nemen aan interne en/ of externe commissies en werkgroepen ten aanzien van het Integraal Nationaal Cultuurbeleid op Aruba. In het verlengde hiervan wordt hierna de werkzaamheden beschreven die de afdeling Beleid in het jaar 2018 heeft uitgevoerd.

3.1.1 Werkzaamheden afdeling Beleid

Subsidieproces

De DCA als beleidsdirectie heeft sinds de herstructurering van de subsidieregeling van Aruba in 2016, een bewakende en evaluerende rol (inhoudelijke toetsing) bij de subsidieverlening aan de stichtingen die onder de DCA ressorteren. De betreffende stichtingen zijn: UNOCA, Stichting Schouwburg Aruba, Arubaanse Muziekschool en Fundacion Museo Arubano (FMA).

In samenwerking met het Coördinatie Bureau Overheidssubsidies (CBOS), wordt het proces voor het toekennen van (output)subsidie gecoördineerd.

De inhoudelijke toetsing van de subsidieaanvraag is op basis van het toetsingskader (kaderbeleid, doelstelling ministerie en vertaling van beleid naar product en beoogde prestaties (Programma van Eisen).

De DCA is tevens belast met het opstellen van het concept landsbesluit subsidie voor elke stichting. Het kaderbeleid dient als verlengstuk te worden beschouwd van het Integraal Cultuurbeleid van het Land en de DCA. De stichtingen zijn mede uitvoerders van het Integraal Cultuurbeleid en leggen verantwoording af in hun jaar- en financieel verslag aan de overheid.

Jaarverslag DCA

De afdeling Beleid zal tot en met het jaar 2019 belast zijn met het schrijven van het jaarverslag van de hele organisatie. Vanaf 2020 zal iedere afdelingshoofd belast zijn met het schrijven van het jaarverslag van hun afdeling. In het jaarverslag is opgenomen de werkzaamheden en projecten/ activiteiten van de DCA. Het gaat hier om een beschrijving van de bedrijfsvoering van de organisatie, de projecten/activiteiten successen van de afdelingen en de vooruitblikken van het volgende jaar.

3.2 Afdeling Onderzoek en Documentatie

De afdeling Onderzoek en Documentatie speelt een belangrijke rol bij de invulling van één van de twaalf (12) beleidsprioriteiten van de DCA, nl.: Documentatie en Digitaliseren van Cultureel Erfgoed; Cultuur Algemeen, Taal en Kunsten. De afdeling heeft een uitvoerende, coördinerende, stimulerende en ondersteunende functie op het gebied van onderzoek en documentatie. Hierbij worden de informatie opgenomen, gedocumenteerd en gedigitaliseerd, zodat ze algemeen toegankelijk kunnen zijn voor de scholen en voor het publiek in het algemeen. Het kan tevens als lesmateriaal gebruikt worden bij de culturele instanties en voor de kunst- en cultuureducatie in het onderwijs.

Daarnaast heeft de afdeling de taak om educatieve materialen te ontwikkelen en deze te distribueren aan scholen en culturele instanties. Daar waar nodig is, biedt de afdeling ook ondersteuning bij externe culturele projecten.

3.2.1 Werkzaamheden afdeling Onderzoek en Documentatie

Biografie van de Arubaanse Muzikanten

In het jaar 2018 is de afdeling Onderzoek en Documentatie doorggegaan met het project van het documenteren van de biografie van verschillende Arubaanse muzikanten. Dit gebeurt middels interviews die met de artiesten worden gehouden, gericht op onder andere het muzikale traject, persoonlijke informatie, zowel lokale als internationale trajecten en suggesties op dit gebied. Totaal zullen er 40 biografieën worden geschreven die in fases zullen worden uitgewerkt. Deze zullen in de toekomst in een boekvorm worden gebundeld om daarna onder de scholen te verdelen om als naslagwerk te worden gebruikt bij de lessen van kunst- en cultuureducatie.

De 1ste fase van het project 'Biografieën van de Arubaanse muzikanten' is in november 2017 voltooid. In de 2de fase van voornoemd project zijn twaalf (12) biografieën uitgewerkt en die op 22 november 2018 aan de muzikanten zijn uitgereikt. Deze dag is tevens de internationale dag van muzikanten, ook wel bekend als 'Dia di Santa Cecilia'. In de aanwezigheid van de minister van Cultuur, hare excellentie mw. mr. Xiomara Ruiz-Maduro, familieleden van de muzikanten en uitgenodigden, heeft de DCA de ingebonden biografieën samen met een 'digital videodisc' (DVD) met het interview, uitgereikt, waarbij ieder muzikant ook een Arubaanse pin door de minister kreeg opgespeld. In het kader van de 40-jarig jubileum van de DCA heeft ieder muzikant een pen gekregen met hun naam in gegraveerd.

De muzikanten aan wie de biografieën werden uitgereikt zijn:

- De heer Hyacinto Victoriano Giel;
- De heer George Andres Viguier;
- Mevrouw Maybelline Arends-Croes;
- De heer Vicente Fortunato Kelly;
- De heer Hendrik Ramiro Hernandez;
- De heer Mario Andre Reignaldo Steenen;
- De heer Luisito Rudolf Olive;
- De heer Vicente Hyacinto Tromp;
- De heer Roland Narcisio Kock;
- De heer Arturo C. Herrera;
- De heer Maximilian Thomas Rigard Hassell;
- De heer Hector Mario Quilotte.

Mevrouw Maybelline Arends-Croes vierde haar 50-jarig jubileum als artieste. Hiervoor heeft ze een bouquet gekregen en is zij speciaal in het zonnetje gezet. Overigens is de heer George Andres Viguier 90 jaar oud en is de oudste muzikant waarvan een biografie is gemaakt.

‘Buki Conmemorativo’

In het jaar 2018 werd aan de ‘Buki Conmemorativo’ gewerkt. Alle teksten werden gecorrigeerd en nieuwe teksten werden bijgevoegd. In samenwerking met het ministerie van Financiën, Economische Zaken en Cultuur werd afgesproken over een structurele en definitieve eindredactie.

Reliëf 'Don Vale'

Op 4 november 2018 vond de onthulling plaats van het reliëf van de bekende komediant en zanger, wijlen 'Don Vale' Croes. Het betreft een project dat uitgevoerd is samen met 'Paseo Herencia'. Dit project betreft het plaatsen van een reliëf van 'Don Vale' bij het 'Paseo Herencia', in het teken van erkenning van artiesten en/of personages die op verschillende gebieden veel hebben betekend voor Aruba. 'Don Vale' was een zeer bekende personage op het culturele gebied, die zeer bekend was zowel op Aruba als in het buitenland. In april 2015 was 'Don Vale' Croes overleden.

Platform voor het optreden van Arubaanse artiesten in hotels

Met de ondersteuning van de afdeling Onderzoek en Documentatie, is in overleg met de hotels, 'Aruba Airport Authority' (AAA), 'Aruba Ports Authority' (APA), 'Aruba Tourism Authority' (ATA), 'Aruba Hotel & Tourism Association' (AHATA) en 'Asociacion di Musico y Artistanan Arubano' (AMAA), om tot een platform te komen voor de artiesten die in de hotels optreden. Het gaat om tot een structurele samenwerking te komen tussen de Arubaanse dansgroepen, folkloristische muziekgroepen, spelers van 'Caha di Orgel' en 'Wiri', met de toeristische sector. Het streven is om onderling samen te kunnen werken, waarbij duidelijke richtlijnen en afspraken vastgelegd worden tot een productieve samenwerking.

In 2018 werden de vergaderingen voortgezet met APA, ATA, AHATA en AMAA om tot een platform te komen voor de artiesten die in de hotels optreden. De vergaderingen hebben diverse onderwerpen behandeld zoals bescherming van de artiesten, lijst van hotels en dansgroepen die mee zullen doen, cursussen voor de artiesten en dansgroepen zodat deze als 'Goodwill Ambassadeur' kunnen optreden. Overigens zullen diverse workshops worden verzorgd voor de dansgroepen onder begeleiding van een professionele danseres. Het streven is om eind december 2019 de Arubaanse artiesten te laten optreden in de hotels.

Ondersteuning algemeen

De administratieve en educatieve medewerkers spelen een belangrijke rol in de afdeling Onderzoek en Documentatie. De medewerkers geven ondersteuning aan de activiteiten/ projecten/ festiviteiten die behoren tot deze afdeling met o.a. het maken van foto's, opname van video's, uitwerking van 'transcripten' van de biografieën van de geïnterviewde muzikanten, etc. Fotograferen en video-opnames maken tevens deel uit van een van de twaalf beleidsprioriteiten van de DCA, nl. Documentatie en Digitaliseren van het culturele erfgoed van Aruba.

Verder bieden de medewerkers steun aan de voorbereidingen en uitvoering van de projecten van de DCA ('Arte di Palabra', 'Gang di Arte' en 'Dera Gay'), waarbij de educatief medewerker zorg draagt voor educatief cultureel materiaal voor de scholen.

3.3 Afdeling Implementatie (Projectcoördinatie)

De kerntaak van de afdeling Implementatie is zorgdragen voor de uitvoering van de culturele programma's en projecten en voor de culturele uitwisselingen.

Hieronder volgt een beschrijving van de drie belangrijkste projecten die in 2018 door de afdeling zijn uitgevoerd, t.w.; 'Arte di Palabra', 'Gang di Arte' en 'Dera Gay'.

3.3.1 Werkzaamheden afdeling Implementatie

'Arte di Palabra'

'Arte di Palabra' (ADP) is een project dat sinds 2009 op Aruba is geïntroduceerd door een commissie, bestaande uit leden van de DCA, 'Fundacion Lanta Papiamentu' en 'Grupo Corector di Papiamentu'. Sindsdien is de DCA verantwoordelijk voor dit project en voert dit jaarlijks uit. Dit project is initieel in 1999 op Curaçao opgestart door de commissie ADP.

Sinds 2010 valt ADP onder de begroting van de DCA en wordt ondersteund door 'Fundacion Lanta Papiamentu' en 'Grupo Corector di Papiamentu'.

Het project ADP ligt in het verlengde van de viering van de Internationale Moedertaaldag op 21 februari (sinds 2000), dat door de UNESCO werd uitgeroepen. Deze dag staat in het teken van de taalkundige en culturele diversiteit en de meertaligheid. Voor de UNESCO zijn talen het instrument om het culturele erfgoed levend te houden. Door de moedertaal in ere te houden, blijft de taalkundige en culturele traditie bestaan en wordt men zich meer bewust van de verschillen tussen etnische groepen. Dit leidt mogelijk tot meer begrip.

DCA streeft ernaar om met dit project 'Arte di Palabra', aan de hand van wedstrijden, zoveel mogelijk het juiste gebruik van onze taal Papiamentu te stimuleren onder de jongeren en de samenleving in het algemeen en heeft hiervoor de volgende doelen opgesteld: het ontplooiën van literaire creativiteit onder de jongeren, het bevorderen van lezen en schrijven in het Papiamentu, het stimuleren van publicatie van literaire kunst in het Papiamentu en het stimuleren van culturele uitwisseling tussen de jongeren van Aruba, Bonaire en Curaçao.

De doelgroep van ADP zijn de jongeren van het voortgezet onderwijs (EPB/MAVO/HAVO/VWO/EPI); Ciclo Basico (klas 1 en 2) en Ciclo Avansa (klas 3 t/m 6). De categorieën waarop de wedstrijd van ADP zich baseert, zijn te onderscheiden zoals hiernavolgende weergegeven:

Ciclo Basico (klas 1 en 2):

- 1.) Bestaande poëzie;
- 2.) Bestaand kortverhaal;
- 3.) Originele poëzie;
- 4.) Origineel verhaal.

Ciclo Avansa (klas 3 t/m 6):

- 1.) Originele poëzie;
- 2.) Origineel verhaal.

De wedstrijden van ADP tussen jongeren:

De jongeren van het voortgezet onderwijs, tussen de leeftijd van 13 en 21 jaar, kunnen deelnemen aan de wedstrijd met als onderdeel poëzie en korte verhalen. De scholen ontvangen een uitnodiging voor de participatie en de beschrijving van de categorieën per doelgroep. Hiermee kunnen ze de leerlingen die interesse hebben om deel te nemen, voorbereiden. De deelnemers kunnen kiezen om een poëzie en/of een kortverhaal te schrijven om tijdens het evenement van de wedstrijd te presenteren. Bij de literaire presentatie speelt de talenten van de deelnemer een belangrijke rol, namelijk het schrijftalent en de manier waarop het literaire werkstuk wordt gepresenteerd.

De wedstrijd van Haiku:

Haiku is ook een onderdeel van de ADP en de winnaar wordt op Curaçao gekozen. In de laatste jaren waren er geen deelnemers van Aruba voor deze wedstrijd.

Haiku is een Japanse woordkunst van een korte poëzie. Haiku bestaat uit 17 lettergrepen die verdeeld zijn in drie zinnen met een sequentie van 5, 7 en 5 lettergrepen.

Arte di Palabra ABC:

De deelnemers van Aruba die de wedstrijden op Aruba winnen, gaan naar Curaçao om deel te nemen met de finale van ADP tussen Aruba, Bonaire en Curaçao (ADP-ABC).

Omdat in 2018 de 10de editie van ADP op Aruba werd gevierd, werd gekozen om de finale van de wedstrijd van Arte di Palabra ABC-2018 op Aruba te vieren.

Culturele uitwisseling:

De deelnemers die de landelijke ADP winnen, krijgen een reisticket cadeau waarmee zij naar Aruba, Bonaire, of Curaçao kunnen reizen voor de culturele uitwisseling. Gedurende de culturele uitwisseling krijgen de jongeren de gelegenheid om met elkaar kennis te maken en de cultuur van hun eiland met elkaar uit te kunnen wisselen.

Publicatie van poëzie, kortverhaal en Haiku:

De afdeling Onderzoek en Documentatie van de DCA is verantwoordelijk voor documentatie en publicatie van de poëzieën, korte verhalen en Haiku's van de deelnemers van de ADP. Alle voortgezet onderwijs scholen zullen een exemplaar hiervan ontvangen, waarmee ze het lezen en schrijven van het Papiamento verder kunnen stimuleren.

'Arte di Palabra' Aruba 2018

Op 3 maart 2018 heeft de finale van de wedstrijd ADP bij het 'Cas di Cultura' plaatsgevonden, met een totaal van tweeëndertig (32) deelnemers, waarvan dertien (13) deelnemers van de 'Ciclo Basico' (klas 1 en 2). Hiervan waren er zeven (7) voor de originele poëzie en twee (2) voor een bestaande poëzie en vijf (5) voor een origineel kortverhaal.

De scholen die deelnamen waren: John Wesley College, Mon Plaisir College, Abraham de Veer, EPB, Ibero, EPI en Ceque College, Colegio Arubano.

De winnaars zijn in de onderstaande Tabel 4 weergegeven.

Categorie	Naam	Titel	School
Bestaande poëzie	Dignary de Vos	Mirada	John Wesley College
Originele poëzie	Maria Piternella	Aventura	Ceque College
Origineel verhaal	Maria Piternella	Mi soño a bira realidad	Ceque College

Tabel 4 Winnaars ADP 2018 - 'Ciclo Basico'

De winnaars zijn in de onderstaande Tabel 5 weergegeven.

Categorie	Naam	Titel	School
Originele poëzie	Shaniqua Jones	Bida den mi bista	John Wesley College
Origineel verhaal	Rafael Garcia	Mi prome amor	Mon Plaisir College

Tabel 5 Winnaars ADP 2018 'Ciclo Avansa'

'Arte di Palabra ABC' 2018

Op 14 april 2018 heeft de finale van ADP ABC op Aruba plaatsgevonden. Hierbij hebben 52 leerlingen van het voortgezet onderwijs van Aruba, Bonaire, en Curaçao

deelgenomen. In de resultaten waren er twee (2) van de zeventien (17) deelnemers van Aruba, finalisten geworden. Zie onderstaande tabel 6.

Categorie	Naam	Titel	School
Origineel verhaal	Maria Piternella	Mi soño a bira realidad	Ceque College
Origineel verhaal	Shantal Marin	Un vakantie cu Anita no lo lubida nunca	John Wesley College

Tabel 6 Finalisten deelnemers Aruba - ADP ABC 2018

De totale kosten van het project ADP wordt in Tabel 7 weergegeven.

Arte di Palabra 2018	AWG
Begroting	26,083.00

Tabel 7 Begroting ADP 2018 (Aruba en ABC)

'Gang di Arte'

'Gang di Arte' (GDA) is een project dat in 2007 is opgestart en wordt sindsdien jaarlijks door de DCA georganiseerd. Het project is overeenkomstig met het Nederlandse project 'Kunstbende'.

De doelen van GDA zijn om jongeren te stimuleren om hun talenten en creativiteit te ontplooiën, teneinde een prettige ervaring te beleven. De jongeren krijgen de gelegenheid om zich te uiten en om op een podium voor een publiek te kunnen presenteren, waarbij er rekening wordt gehouden met de specifieke technieken die geëvalueerd zullen worden en bepaalde eisen. Tevens worden de jongeren gestimuleerd voor de culturele uitwisseling tussen jongeren van Aruba, Bonaire en Curaçao.

De doelgroep voor dit project zijn jongeren tussen de leeftijd van 13 en 21 jaar. Zij kunnen zowel individueel als in een groep participeren. Tevens mag een deelnemer in meerdere disciplines deelnemen, maar niet twee keer in eenzelfde discipline. Voorts mag een presentatie ook multidisciplinair zijn.

De disciplines van GDA zijn gericht op dans, theater, literatuur, poëzie, muziek (lied of instrument), woordkunst en beeldende kunst (schilderij, ontwerp, mode, fotografie, videokunst, audiovisueel).

Elk jaar heeft GDA een ander thema.

Ter voorbereiding van de presentaties krijgen de deelnemers een aantal workshops, gericht op verschillende disciplines en technieken, zoals creativiteit, samenwerking, fantasie, expressie en presentatie. Verder worden ze door deskundigen van verschillende disciplines en door docenten ondersteund, in het bijzonder door docenten van de Culturele en Kunstzinnige Vorming (ckv) in het voortgezet onderwijs. Voorafgaande de wedstrijd, wordt een generale repetitie gehouden.

Aan dit project zijn de kosten, zoals aangegeven Tabel 8, verbonden.

Gang di Arte 2018	AWG
Begroting	19,274.00

Tabel 8 Begroting GDA incl. culturele uitwisselingen 2018

'Gang di Arte' Aruba 2018:

'Gang di Arte' is een project van de DCA dat in het jaar 2018 voor de 12de keer werd georganiseerd. 'Manic Monday' (MM) is een project van het 'Cas di Cultura' dat in het jaar 2018 voor de 3de keer werd georganiseerd.

Doordat in het jaar 2018 de DCA haar 40-jarig jubileum en het 'Cas di Cultura' haar 60-jarig jubileum hebben gevierd, werd besloten om deze twee projecten samen te voegen.

2018 was het 'Aña di Papiamento'. In het kader hiervan was het thema van GDA 2018 'Papiamento'. Dit thema werd gekozen om het feestelijke evenement 'Aña di Papiamento' te vieren.

Op 10 december 2018 heeft de wedstrijd van GDA en MM te 'Cas di Cultura' plaatsgevonden. Hierbij hebben veertien (14) deelnemers deelgenomen, waarvan zes

(6) groepen en acht (8) individuen, in de categorieën: audiovisueel, theater, dans, poëzie, muziek (drum), zang (rap), visuele kunst en multidisciplinair. De winnaars (plaats 1) en de finalisten (plaatsen 2 t/m 4) worden in onderstaande Tabel 9 weergegeven. Teven waren er twee (2) aparte prijzen uitgereikt, eentje voor populariteit en een eentje voor Papiamento.

Winnaars en finalisten GDA 2018:

Plaats	Naam	Categorie
1 ^{ste}	Cy-Anne Simmons	Poëzie, Zang en visuele kunst
2 ^{de}	Zef en Brandon Kerr; Rap Dou BMT	Zang
3 ^{de}	Joel Recappe, Ginsig Obispo, Lenny Espina; Grupo di baile Seshafam	Dans
4 ^{de}	Tyrone Chirino, Ferghall Vlaun, Rogianne Wijman; Grupo di baile Seshaji	Dans

Tabel 9 Winnaars en finalisten GDA 2018

‘Fiesta di San Juan, Dera Gay’

Het schoolproject ‘Fiesta di San Juan’, Dera Gay’, is in 1998 opgestart door de DCA voor de doelgroep, leerlingen van de kleuter- en basisscholen van Aruba (ongeveer 20.000 leerlingen). Sindsdien wordt dit jaarlijks door de DCA uitgevoerd. Het doel van dit project is om het ‘Fiesta di San Juan’, Dera Gay’, op een educatieve en informatieve wijze aan de leerlingen van de kleuter- en basisscholen van Aruba over te brengen en tevens om de creativiteit en de expressie bij hen te stimuleren. Dit project draagt bij aan één van de twaalf prioriteiten van het Integraal Cultuurbeleid, namelijk Kunst- en Cultuureducatie.

Om de scholen van materiaal over het feest te voorzien, hebben zij in 2013 een pakket, ‘Caha tradicional cultural San Juan’ gekregen met daarin o.a. een haan, een stok, een doek, 7 vlaggen met diverse kleuren, een cd van het lied van ‘Dera Gay’, een boek met informatie en historie over de viering en een dvd met daarop activiteiten en voorbeelden hoe een tekenwedstrijd over het thema georganiseerd kan worden. De basisscholen kunnen elk jaar gebruik maken van de ‘Caha tradicional cultural San Juan’ bij de viering van ‘Fiesta di San Juan, Dera Gay’.

Elk jaar wordt er voor een wedstrijd over èèn of meer discipline(s) voor het project gekozen. Voor het jaar 2018 werd gekozen voor dans, het zingen van het lied 'Dera Gay' en de 'Grito di Gay'.

Een ander doel van het project van 'Dera Gay' is het erkennen op nationaal niveau van vrijwilligers bij verschillende buurtcentra en instanties dat, in samenwerking met de CCDN en de DCA. Dit gebeurt over het algemeen op de dag van de viering van 'Fiesta di San Juan, Dera Gay' op 24 juni, waarbij de CCDN en de DCA met de bus langs de buurtcentra en instanties rijden en de opgegeven vrijwilligers door de centra en instanties, erkent d.m.v. een certificaat. Het zijn degenen die dicht betrokken zijn met deze viering en die dit folkloristische feest stimuleren om de informatie ervan overgebracht wordt van generatie tot generatie.

In het jaar 2018 heeft de minister van Financiën, Economische Zaken en Cultuur samen met de DCA met de bus langs de buurtcentra en instanties langsgereden.

Er werd een prijs van herkenning aan de mevrouw Juliana Rasmijn van S.V. Jong San Nicolas uitgereikt.

Voorstellingen 'Fiesta di San Juan, Dera Gay' 2018:

Naar aanleiding van de vele binnengekomen verzoeken van de kleuter en basisscholen werden er twee (2) weken uitgetrokken om de voorstellingen voor de scholen te organiseren. Van 12 juni 2018 tot en met 21 juni 2018 hebben de voorstellingen van 'Fiesta di San Juan, Dera Gay' te 'Cas di Cultura' plaatsgevonden. Totaal hebben 6.991 leerlingen deelgenomen aan de voorstellingen. De 'Fiesta di San Juan, Dera Gay' was een groot succes. Veel scholen hebben van de voorstellingen genoten.

De voorstellingen zelf waren in de vorm van een 'sketch' gepresenteerd, waarbij enkele DCA-leden de geschiedenis van het feest van 'Fiesta di San Juan, Dera Gay' presenteerden.

Hiervoor werden kledingstukken die erbij horen gebruikt en werd het podium omgebouwd tot een 'sabana' waar het traditioneel gevierd wordt.

De winnaars van de wedstrijden van elke categorie worden diegenen met dans het beste hebben uitgevoerd en/of het lied het beste hebben gezongen en/of het beste 'Grito di Gay' hebben gedaan en winnen hiervoor een prijsje.

De scholen die aan de voorstellingen hebben deelgenomen waren:

- Imelda Kleuterschool;
- Jacinta Keluterschool;
- Anglo Kleuterschool;
- Colegio Conrado Coronel;
- Colegio Santa Famia (bovenbouw);
- Colegio Santa Famia (onderbouw)
- Trupiaal Kleuterschool;
- Colegio Ora Ubao;
- Prinses Amalia Basisschool;
- Emma School;
- Maria School;
- Maria Goretti School;
- Comm. Pieter Boer School;
- Maria Goretti Ayo;
- Colegio pastoor Kraanwinkel;
- Caiquetio School;
- Colegio San Hose;
- Rosario College;
- Scol Preparatorio Prome Paso;
- Scol Ban cu Dorna Scol;
- Colegio Sagrado Curazon;
- Sint Aloysius School;
- Tarcisiusschool;
- Maria Goretti Kleuterschool Ayo.

In onderstaande Tabel 10 volgt de begroting van het project 'Fiesta di San Juan', Dera Gay' voor het jaar 2018.

'Dera Gay' 2018	AWG
Begroting	30,156.00

Tabel 10 Begroting 'Dera Gay'2018

3.4 Afdeling Algemene en Financiële Zaken

De afdeling Algemene en Financiële Zaken draagt zorg voor de werkzaamheden op het gebied van administratieve, organisatorische, facilitaire en financiële aard. Tevens brengt de afdeling advies uit op het gebied van de budgettering bij de uitvoering van nationale programma's en projecten en de culturele uitwisselingen.

3.4.1 Werkzaamheden afdeling Financiële Zaken

Zoals hierboven aangegeven, is de afdeling Algemene en Financiële Zaken belast met het voeren en ondersteunen van de facilitaire en financiële ondersteuning van de DCA. Deze ondersteuning zorgt mede voor de algemene bedrijfsvoering binnen de organisatie. Enkele werkzaamheden worden hierna beschreven.

‘Seyo Nacional pa Artesania di Aruba’

De afdeling Algemene en Financiële Zaken draagt zorg voor het project ‘Seyo Nacional pa Artesania di Aruba’, welk als doel heeft de kwaliteit van de producten van lokale kunstenaars/ambachtlieden te waarborgen. De ‘Seyo Nacional pa Artesania di Aruba’ is een zegel van als waardering van de authenticiteit van het kunstambacht die de lokale ambachtlieden kunnen krijgen. Er is een procedure met specifieke richtlijnen welke de kunstenaars moeten doorlopen voordat het ambacht wordt verzegeld. Vervolgens zal in onderhavig tabel 11 informatie worden gegeven in verband met de ‘Seyo Nacional pa Artesania di Aruba’ over de jaren 2017 en 2018. De informatie is gebaseerd op de 3 evaluaties per jaar.

‘Seyo Nacional pa Artesania di Aruba’

Jaar	Kunste- naars	Seyo	Geen Seyo	Totaal
2017	55	40	15	55
2018	34	26	8	34

Tabel 11 ‘Seyo Nacional pa Artesania di Aruba’.

Begroting DCA

De afdeling Algemene en Financiële Zaken bewaakt de begroting van de organisatie en legt verantwoording af bij de directie van DCA en de Directie Financiën Aruba.

Een belangrijke post op de begroting van de DCA die ook door de afdeling Algemene en Financiële Zaken wordt bewaakt, is de post ‘4393’, de ‘Overige Kosten’. Deze post is bestemd voor zowel de interne als de externe projecten van de DCA. Bij de externe projecten vallen de culturele projecten van de NGO’s die door de DCA financieel worden ondersteund en de vieringen die door de CCDN worden georganiseerd (‘Dia di Betico’, ‘Dia di Himno y Bandera’ en ‘Dia di Rey’) en de activiteiten die de CCDN ondersteunt (‘Fiesta di San Juan, Dera Gay’, Sinterklaas en ‘Festival di Dande’). Zie bijlage 1 voor verdere omschrijving van de hierboven genoemde vieringen en activiteiten.

‘Comision Celebracion Dianan Nacional’ (CCDN)

De ‘Comision Celebracion Dianan Nacional’ (CCDN) is een nationale commissie die elk jaar door de minister van Cultuur wordt ingesteld middels een Ministeriële Beschikking (MB) en valt onder het toezicht van de DCA.

De CCDN heeft tot taak om verschillende vieringen te organiseren door of namens de overheid, in verband met de viering van de nationale feestdagen van Aruba (‘Dia di Betico’, ‘Dia di Himno y Bandera’ en Koningsdag) die elk jaar worden gevierd. Tevens biedt de commissie ondersteuning aan de culturele activiteiten die ook jaarlijks worden gehouden, t.w., ‘Fiesta di San Juan, Dera Gay’, Sinterklaas en ‘Dande’.

Binnen de commissie worden verschillende functies vervuld door een aantal medewerkers van de DCA, o.a. de voorzitter, de vice voorzitter, de penningmeester en de secretaris.

In onderstaande Tabel 12 volgt de begroting van de Overige Kosten DCA voor het jaar 2018.

Begroting overige kosten DCA 2018	AWG
Begroting DCA-projecten en subsidie aan NGO’s	471.800,00
Begroting CCDN	200.000,00

Tabel 112 Begroting Overige Kosten DCA 2018 (Bron: Landsbegroting Aruba 2018)

Landssubsidies

In de begroting van de DCA zijn ook de subsidies inbegrepen voor de vier (4) stichtingen: UNOCA, Stichting Schouwburg Aruba, Arubaanse Muziekschool en ‘Fundacion Museo Arubano’ (FMA) (post 4600, ‘Subsidies’), zoals in Tabel 13 is weergegeven.

Begroting Landssubsidie Stichtingen 2018	AWG
Stichting UNOCA	917,200.00
Arubaanse Muziekschool	1,227,700.00
‘Fundacion Museo Arubano’	59,700.00
Stichting Schouwburg Aruba	583,700.00

Tabel 123 Begroting Landssubsidie Stichtingen 2018 (Bron: Landsbegroting Aruba 2018)

4. Vooruitblikken voor 2019

Dit hoofdstuk gaat in op de verwachtingen voor het komende jaar 2019.

De DCA streeft ernaar om ook in het komende jaar door te kunnen gaan met de uitwerking en de invulling van de beleidsprioriteiten.

De samenwerking tussen de afdelingen blijft een belangrijk vereiste die mede ervoor zal zorgen voor het effectief en efficiënt behalen van de doelen, de visie en missie van de DCA.

DCA verwacht dat de jaarlijkse projecten die uitgevoerd en/of ondersteund worden, ook in 2019 zullen worden georganiseerd.

Ook zal de laatste fase van uitreiking van biografieën van bekende muzikanten plaatsvinden. In deze fase zullen 16 muzikanten hun biografie ontvangen. Tentatief zal de uitreiking van de biografieën op 21 of 23 november 2019 plaatsvinden.

Jaarlijkse projecten/activiteiten DCA

Hier volgt een overzicht van mogelijke DCA-projecten die uitgevoerd kunnen worden, mits voldoende dekkingsmiddelen hiervoor beschikbaar zijn.

Dia di Lengua Materna

Dit project wordt georganiseerd n.a.v. de “dia di lengua materna” (21 februari) en heeft als doelstelling aandacht te geven aan de ontwikkeling en goed gebruik van onze moedertaal het Papiamentu.

Bevordering beeldende kunsten

De DCA loopt al jaren met het idee een wezenlijke bijdrage te leveren aan het realiseren van zowel groep- als solotentoonstellingen van de (Arubaanse) beeldende kunst. Ook workshops ‘artesia’ nia’. Een concreet voorbeeld hiervan was het project van Vale Croes, om een reliëf van hem te maken en te laten installeren. Voorts is het noemenswaardig dat de UNESCO tevens een ‘art week’ kent. Gezamenlijk met Directie Onderwijs kan de DCA-projecten initiëren en uitvoeren op het gebied van podium- en beeldende kunst(en).

Schoolproject Contacto Cultural: -September

Sinds 2006 wordt het schoolproject ‘Contacto Cultural’ georganiseerd speciaal voor de basisscholen. Gedurende deze activiteit wordt informatie gegeven door de verschillende culturele instanties. Omstreeks 1200 leerlingen krijgen het privilege om hieraan deel te nemen. De reacties waren gewoon overweldigend. Tevens zal de DCA ‘de Centro Bario Brazil’ blijven ondersteunen op facilitair gebied voor wat betreft de organisatie van de culturele/folkloristische parade die jaarlijks georganiseerd wordt in dat district.

Camp Cultural: -Herfstvakantie/ of zomervakantie

Camp om basisschoolkinderen de kans te geven de cultuur, normen, waarden en kennis te laten maken met het cultureel erfgoed van Aruba. Dit project kan in de zomervakantie of in de herfstvakantie worden georganiseerd. Tevens wordt hier met meerdere actoren in het culturele veld gewerkt en ook die op sociaal vlak. Dit allemaal tevens in het kader van de ‘Youth day’ (jeugd kamp) op 12 augustus.

Bevordering Theater/Podiumkunsten

Het bevorderen van diverse theatervormen voor de jeugd en het algemene publiek. De nationale erkenning op het gebied van theater wordt gegeven aan een persoon of een organisatie die een bijzondere bijdrage heeft geleverd aan de ontwikkeling van theater op Aruba.

Het verder uitbouwen van de jongerenproject ter bevordering van de jeugd t.a.v. de theaterkunst. Relevant zijn ook de trainingen en vorming in de podiumkunsten.

Projecten Afdeling Onderzoek en Documentatie

Het is zeer belangrijk om ook aandacht te besteden aan de beleidsspeerpunten van de DCA, namelijk: cultuuronderzoek, documentatie en digitalisering van het cultureel erfgoed –zowel materieel als immaterieel- en vorming, van de algehele gemeenschap. De volgende projecten zijn o.a. gericht op het verrichten van onderzoek op het gebied van de lokale orale geschiedenis. Het verrichten van onderzoek houdt in ook het maken van documentatie- en digitaal (audiovisueel) materiaal. Het Project Biografie van de lokale artiesten. Er is een lijst van 40 bekende artiesten. Hun levensloop, carrièrelijn e.d. wordt onderzocht met het doel voor de toekomstige generaties te documenteren. Een deel van het project wordt elk jaar gepubliceerd op 22 november de dag van de Santa Cecilia, de RK Patroon der musici;

Mogelijke projecten

“Orale Geschiedenis”

Het Project “Expedicion Rescate” is een project naar het (materieel en immaterieel, historisch) erfgoed van Aruba. Er zijn veertig (40) onderwerpen/projecten. Afhankelijk van de prioriteiten wordt onderzoek verricht. Het laatste project was het onderzoek van natuurgebieden (Sero y Rooinan) op Aruba.

Project ‘onderzoek naar de diverse religies op Aruba’.

Een opzet is gemaakt om een onderzoek te voeren naar de religies die terug te vinden zijn op Aruba. De geschiedenis en hoe deze religies beleefd worden.

Project “Documentatie Carnaval”

Een project naar de geschiedenis van het Carnaval is gestart. Het Carnaval op Aruba bestaat reeds 65 jaar en is een van de grootste jaarlijkse culturele festiviteiten. De geschiedenis, de oorsprong, hoe het gevierd werd en de ontwikkelingen in de loop der jaren worden onderzocht en vastgelegd.

Mogelijke andere OD-projecten

Een onderzoek naar de geschiedenis van de “Dande”. Dit wordt op nationaal niveau uitgevoerd met deelname de ondersteuning van professionele onderzoekers en audiovisuele ondersteuning vanuit Nederland en Aruba.

Bijlage

Nationale feestdagen en traditionele vieringen

‘Dia di Betico’

Op 25 januari wordt de geboorte van de Arubaanse politieke leider en ‘libertador’, wijlen Gilberto Francois (Betico) Croes, herdacht. Hij hielp het Aruba zijn ‘Status Aparte’ te verkrijgen. Deze nieuwe status gaf aan Aruba autonomie van de Nederlandse Antillen en de mogelijkheid om te functioneren als een gemeenebest binnen het Nederlandse Koninkrijk. Sinds 1989 wordt deze nationale dag ‘Dia di Betico’ jaarlijks gevierd met een openingsceremonie en een culturele manifestatie die op de ‘Plaza Libertador Betico Croes’ worden georganiseerd, gecoördineerd door de CCDN en ondersteund door de DCA. Het doel van deze viering is om de geboortedatum van deze politieke leider en ‘liberador’ van ‘Movimiento Electoral di Pueblo (MEP), Gilberto Francois ‘Betico’ Croes, zijn strijd voor de ‘Status Aparte’ van Aruba te herdenken en hetgeen zijn persoon voor de Arubaanse samenleving heeft betekend. Op deze officiële feestdag worden op het hele eiland gevierd. Voorts houden verschillende musea en andere instanties een open dag en er worden diverse sportevenementen en -spelen en culturele activiteiten gehouden door verschillende instanties, scholen en particuliere organisaties.

‘Dia di Himno y Bandera’

Elk jaar wordt op 18 maart de dag van de vlag en het volkslied, ‘Dia di Himno y Bandera’ gevierd. Het is de meest populaire nationale feestdag op Aruba. Het doel van deze viering is om op de nationale dag van Aruba, op een nationaal niveau ‘Dia di Himno y Bandera’ te vieren, welke deel uitmaakt van de cultuur van Aruba. ‘Dia di Himno y Bandera’ wordt gevierd met een openingsceremonie, protocollaire en culturele manifestatie, defilé en diverse (sub)activiteiten, zoals ‘Poeta di Patria’ en Festival ‘Un canto na nos Himno y Bandera’ en plaatselijke vieringen bij verschillende instanties op Aruba. Hieraan verbonden wordt ook in Nederland een culturele viering gehouden op de ‘Arubadag’.

18 maart is de dag die is uitgekozen voor de dag van de viering van het volkslied en de vlag van Aruba, omdat tijdens de Ronde Tafel Conferentie in Nederland op die datum in 1948 voor het eerst een motie werd aangeboden aan Hare Majesteit Koningin Juliana, die pleitte voor de zelfbeschikking voor het Arubaanse volk. En om het nationalistische bewustzijn te versterken werden op het voorstel van wijlen Gilberto Francois ‘Betico’ Croes de Arubaanse vlag en het Arubaanse volkslied ‘Aruba Dushi Tera’ als symbolen van een eigen identiteit van het volk ingehuldigd tijdens een manifestatie in het Wilhelmina Stadion te Dakota op 18 maart 1976.

‘Dia di Rey’

Jaarlijks wordt op de geboortedatum van de koning, ‘Dia di Rey’ ter ere van de koning van Nederland, Zijne Majesteit Koning Willem Alexander op 27 april, gevierd. De viering vindt plaats in het Wilhelmina Park met een protocollaire ceremonie onder de coördinatie van CCDN, ondersteund door de DCA. Vanaf koningin Wilhelmina tot en met koningin Beatrix heette de dag Koninginnedag. 2013 was het laatste jaar waarin de feestdag op 30 april gevierd werd als Koninginnedag. Sinds 2014 heet de dag Koningsdag en wordt deze gevierd op 27 april. In alle delen van het Koninkrijk geldt deze dag voor de meeste werknemers als vrije dag en wordt het gevierd met verschillende festiviteiten, waaronder de vrijmarkten en het dragen van oranje kleding. Het is een grote viering op school en bij verschillende instanties op Aruba.

‘Dia di San Juan, Dera Gay’

Op 24 juni wordt jaarlijks ‘Fiesta di San Juan, ‘Dera Gay’ in verschillende wijkcentra, op sportvelden en plaatselijke bij verschillende instanties op Aruba gevierd, waarbij de traditionele spelletjes en dansen worden uitgevoerd die bij de viering van San Juan horen. Het is historisch gezien van Midden- en Zuid-Amerikaanse oorsprong voor de offer- en oogstfeest viering en van de geboortedag van Johannes, de doper. (San Juan/St. John). De DCA in samenwerking met de Brandweer houden in de week voorafgaande de viering, een educatieve en informatieve voorstelling over ‘dia di San Juan, Dera Gay’ te ‘Cas di Cultura’ voor de leerlingen van de basisscholen. De CCDN en de DCA ondersteunen de wijkbuurten met de organisatie rondom deze viering.

‘Sinterklaas’

Jaarlijks wordt van oudsher het Sinterklaasfeest op Aruba gevierd. Het Sinterklaasfeest is een volksfeest afkomstig van Europa en wordt op de avond van vijf (5) december gevierd. De DCA en de CCDN werken samen met ‘Fundacion Sinterklaas’ aan deze viering. De intocht van Sinterklaas vindt plaats op de derde zondag van november bij de haven te Barcadera en vervolgens wordt een tocht in Oranjestad gehouden waarna dit bij de

‘Plaza Libertador Betico Croes’ wordt afgesloten met een viering voor alle kinderen van de Arubaanse bevolking. Hieraan verbonden wordt dit feest gedurende de eerste week van december ook plaatselijk bij verschillende instanties en scholen op Aruba. Hoewel het verhaal rond de Sinterklaas van tegenwoordig fictief van karakter is, is het personage waarschijnlijk wel gebaseerd op een Sint die echt bestaan heeft. Deze Sint Nicolaas van Myra is vermoedelijk geboren rond het jaar 280 in het toenmalige Turkije en werd na zijn dood (vermoedelijk op 6 december 342) heilig verklaard. Tegenwoordig viert men op de vooravond van 6 december zijn verjaardag. Volgens de legende redde Nicolaas kinderen en gooide hij goudstukken in de huizen van armen, welke vervolgens in de schoenen vielen. Hierop zou het hedendaagse schoen zetten gebaseerd zijn. Het schijnt dat de afbeeldingen van de goudstukken die Nicolaas uitdeelde, vroeger werden geassocieerd met sinaasappels. Omdat Spanje destijds de belangrijkste leverancier van sinaasappels aan Nederland was, werd de link met Spanje gelegd.

Het 'Dande Festival'

Sinds 1985 wordt in de laatste week december van elk jaar het 'Dande Festival' gevierd. De DCA ondersteunt 'Fundacion Dande' die deze viering organiseert.

Het Dande Festival is het grootste traditionele muziekevenement op Aruba, zowel voor kinderen als volwassenen. Meer dan 50 vocalisten, begeleid door kenmerkende muziekgroepen brengen hun originele compositie en tekst van Dande lied ten gehore. Tijdens deze festivals wordt de beste 'Dande' zanger, de populairste 'Dande' presentatie en de beste 'Dande groep' uitgekozen.

De geschiedenis vertelt dat het woord 'Dande' hoogstwaarschijnlijk uit het Spaans stamt. Het woord 'Dandaré' betekent: reizen van de ene plek naar de andere om de vriendschap tussen bekenden te herstellen. Het gaat om het niet terug te kijken naar het verleden, wat er ook gebeurd is, maar door te gaan met de toekomst.

Het ritueel van muzikanten die de 'tambu' bespelen en Arubaanse families bezoeken na het vuurwerk rond middernacht, begon rond 1880, toen Koning Willem II de huisslaven bevrijdde. Deze slaven gingen de Arubaanse huizen langs, de 'tambu' bespelend, om hun gemeenschap een voorspoedig nieuw jaar te wensen. Deze lokale traditie behoort tot de kenmerken van Aruba, want geen enkel ander eiland in de regio kent de 'Dande' traditie.

Dit ritueel wordt traditiegetrouw gehandhaafd en wordt het 'Dande'-lied gezongen bij het vieren van het Nieuwjaar. Verschillende muziekgroepen gaan huis aan huis langs om de lokale gezinnen te zegenen tijdens Nieuwjaar, voor 'goodwill' en voorspoed. Om het feestelijke ritme van de 'Dande' liedjes met aanstekelijk refrein te creëren, worden traditionele Arubaanse instrumenten, zoals de 'tambu', 'wiri' en 'raspa' gebruikt. Er gaat een hoed rond en de zanger moet iedere keer improviseren om weer unieke zegeningen voor individuele gezinsleden te bedenken.

